

Sieciaki.pl

– Zasady bezpiecznego korzystania z internetu

**SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA UCZNIÓW
KLAS 3 – 5 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

Główny Partner:

saferinternet.pl

FUNDACJA DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje) działa od 1991 roku. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę dąży do tego, by wszystkie dzieci miały bezpieczne dzieciństwo i były traktowane z poszanowaniem ich godności i podmiotowości. Chronimy dzieci przed krzywdzeniem i pomagamy tym, które doświadczyły przemocy, by znały swoje prawa, wierzyły w siebie i cieszyły się życiem.

Realizując naszą misję:

- Oferujemy krzywdzonym dzieciom i ich opiekunom pomoc psychologiczną i prawną.
- Uczymy dzieci, jak mogą uniknąć przemocy i wykorzystywania.
- Uczymy dorosłych, jak traktować dzieci/co mogą zrobić, żeby nie były krzywdzone.
- Informujemy dorosłych, jak reagować, gdy podejrzewają, że dziecku dzieje się krzywda.
- Wpływamy na polskie prawo, by jak najlepiej chroniło interes dziecka.

Copyright © Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje)

Tekst publikacji jest dostępny na licencji Creative Commons

Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 3.0 Polska

Tekst licencji dostępny na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/>

Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

ul. Walecznych 59

03-926 Warszawa

tel. 22 616 16 69

e-mail: biuro@fdds.pl

www.fdds.pl

Autor: Małgorzata Ćwiek

Konsultacje metodyczne: Iwona Leszczyńska

Redakcja: Sylwia Romańczak

Projekt graficzny i skład: Ewa Brejnakowska-Jończyk, www.ewa-bj.pl

Wstęp

Proponowane zajęcia edukacyjne wprowadzają w tematykę bezpieczeństwa w sieci.

Podczas zajęć omawiane są podstawowe zagrożenia online i sposoby radzenia sobie z nimi.

Charakterystyka zajęć

Cele zajęć:

- wprowadzenie w tematykę bezpiecznego korzystania z internetu;
- zapoznanie z podstawowymi zagrożeniami, które dziecko może napotkać w sieci;
- przekazanie wiedzy dotyczącej przeciwdziałania sytuacjom niebezpiecznym online;
- zapoznanie ze sposobami radzenia sobie w sytuacji zagrożenia w internecie.

Odbiorcy

Zajęcia są skierowane do dzieci w wieku 9 – 11 lat.

Miejsce

Sala szkolna, świetlica, biblioteka.

Materiały

Papier formatu A3, gazety, kolorowy papier, nożyczki, kleje, prezentacja multimedialna.

Wymagany sprzęt

Do realizacji zajęć niezbędny będzie laptop oraz rzutnik, w celu zaprezentowania materiałów filmowych.

Osoby prowadzące

Zaleca się, by realizatorami zajęć byli nauczyciele, specjaliści (pedagodzy, psychologzy, wychowawcy), mający doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku 9 – 11 lat. Przed przystąpieniem do zajęć należy zaznajomić się dokładnie z serwisem Sieciaki.pl. Do przeprowadzenia zajęć wymagana jest wiedza z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu oraz unikania zagrożeń online (kurs „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży online”, www.edukacja.fdds.pl). Pomocna także będzie wiedza o najnowszych trendach internetowych wśród dzieci.

Lekcja 1 (90 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- chroni swoją prywatność w sieci (wie, jak dbać o bezpieczeństwo swoich danych osobowych w sieci, ograniczać dostęp do galerii swoich zdjęć, nie publikuje zdjęć, które mogą być potencjalnie niebezpieczne),
- zna zagrożenia związane ze spotykaniem się z osobami poznanymi w internecie,
- identyfikuje hejt w sieci i reaguje na niego konstruktywnie,
- wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji problemów online,
- zachowuje równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią,
- ma świadomość konsekwencji wynikających z nadmiernego korzystania z internetu.

Przebieg spotkania

WPROWADZENIE (3 MINUTY)

Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć.

Slajd 1 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Dzień dobry. W ciągu najbliższych dwóch lekcji będziemy omawiać temat bezpiecznego korzystania z internetu. Internet jest narzędziem obecnie powszechnym. Podobnie jak w innych sferach naszego życia, także i w sferze online trzeba stosować pewne zasady, by być bezpiecznym. Dlatego dziś poznacie 5 podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Zapoznacie się także z postaciami z serwisu www.sieciaki.pl, które występują w kreskówkach, które dziś Wam pokażę.

ĆWICZENIE 1 (12 MINUT)

Nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji. Zapisuje odpowiedzi uczniów na tablicy, szeregując je w odpowiednie grupy tematyczne (np. ROZRYWKA, NAUKA, HOBBY, USŁUGI, KOMUNIKACJA). Zwraca także uwagę, które z proponowanych przez uczniów sposobów użytkowania sieci mogą być niebezpieczne dla dzieci.

Slajd 2 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Zapraszam Was do pierwszego ćwiczenia. Pomyślcie o tym, jak Wy korzystacie z sieci, jak korzystają z niej Wasi znajomi i powiedzcie, do czego można wykorzystywać internet? Odpowiedzi podawajcie proszę pojedynczo. Wszystkie będę zapisywać na tablicy.

Nauczyciel tak prowadzi dyskusję, by uczniowie podali jak najwięcej przykładów możliwych aktywności online.

OPCJONALNIE: Alternatywnie do zapisywania odpowiedzi na tablicy można rozdać dzieciom karteczki samoprzylepne, aby na nich napisały, co robią w sieci. Następnie każdy uczeń podchodzi i przykleja swoje odpowiedzi do tablicy. Po zebraniu wszystkich odpowiedzi nauczyciel szereguje karteczki w odpowiednich, tematycznie powiązanych grupach.

PODSUMOWANIE (2 MINUTY)

Po odpowiednim uszeregowaniu w grupy tematyczne, nauczyciel podsumowuje ćwiczenie.

Udało nam się zgromadzić wiele odpowiedzi na pytanie „Co można robić w sieci?”. Liczba tych odpowiedzi pokazuje, jak wiele możliwości daje nam internet. Jednak korzystając z sieci, niezależnie w jakim celu, napotkać możemy na różne niebezpieczne sytuacje.

ZAGROŻENIA ONLINE (3 MINUTY)

Nauczyciel wprowadza uczniów w temat zagrożeń online.

Korzystając z internetu możemy napotkać na rozmaite sytuacje, w których możemy poczuć się zdziwieni, zaniepokojeni czy wystraszeni. Niestety, sieć nie jest całkowicie bezpiecznym miejscem. Bardzo często dochodzi w niej do różnego rodzaju nadużyć, np. wykorzystania czyjegoś zdjęcia czy filmu w celu ośmieszenia kogoś. Czasem możemy natrafić na stronę czy film, który nie jest przeznaczony dla dzieci. Takie treści są bardzo niebezpieczne. Korzystając z internetu trzeba pamiętać, że nie wszystko, co w nim się pojawia, jest wiarygodne i prawdziwe. Nie można wierzyć we wszystko, co znajdziecie w sieci. Trzeba dowiedzieć się, które strony, filmy czy kanały youtuberów są rzeczywiście wartościowe. Korzystając z internetu nie możemy też zapomnieć, że poza siecią także można robić ciekawe rzeczy. Aby unikać sytuacji niebezpiecznych online, warto stosować się do zasad, które stworzyła drużyna Sieciaków, czyli dzieciaków, które świetnie znają się na bezpieczeństwie w sieci. Z postaciami Sieciaków zapoznajcie się w kreskówkach.

ZASADA: CHROŃ SWOJĄ PRYWATNOŚĆ (7 MINUT)

Nauczyciel prezentuje dzieciom pierwszą sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Następnie wyświetla pierwszą kreskówkę.

Slajd 3 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Pierwsza zasada bezpiecznego korzystania z internetu brzmi:

Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy.

Zadbaj o swój wizerunek. Jeśli publikujesz w sieci swoje zdjęcia, zadbaj, by widzieli je tylko Twoi znajomi. Nie umieszczaj w sieci zdjęć, które mogą Ci zaszkodzić dziś lub za jakiś czas.

Slajd 4 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu” – emisja kreskówki

Po emisji kreskówki nauczyciel przeprowadza krótką dyskusję z uczniami na temat zagrożeń, wynikających z podawania danych osobowych i publikowania swojego wizerunku w sieci. Po wysłuchaniu uczniów, nauczyciel podsumowuje omawianą zasadę bezpiecznego korzystania z sieci.

Zasada „Chroń swoją prywatność” jest bardzo ważna. To od Was zależy, ile informacji o sobie publikujecie w sieci. Najbezpieczniej, by tych informacji było możliwie, jak najmniej. W przypadku zdjęć, musicie pamiętać, że każde opublikowane w sieci zdjęcie czy film każdy może pobrać lub zapisać na dysku swojego komputera. Nie publikujcie materiałów, które mogą Wam zaszkodzić.

ZASADA: MÓW, JEŚLI COŚ JEST NIE TAK (7 MINUT)

Nauczyciel prezentuje dzieciom następną sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Następnie wyświetla drugą kreskówkę.

Slajd 5 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Druga zasada bezpiecznego korzystania z internetu brzmi:

Mów, jeśli coś jest nie tak!

W sytuacji, kiedy ktoś lub coś Cię w internecie zaniepokoi lub wystraszy, koniecznie opowiedz o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej. Możesz w takiej sytuacji skontaktować się z Telefonem Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dzwoniąc pod bezpłatny numer 116 111.

Slajd 6 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu” – emisja kreskówki

Po emisji kreskówki nauczyciel zaprasza uczniów do udziału w krótkiej dyskusji na temat zagrożeń, na jakie można napotkać korzystając z internetu. Ważne, aby uczniowie zastanowili się także, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji online. Następnie nauczyciel podsumowuje zebrane odpowiedzi uczniów.

To bardzo ważne, aby ze swoimi problemami nie zostawać samemu. Wspólnie z zaufaną osobą, łatwiej będzie znaleźć rozwiązanie trudnej sytuacji. Czasem poszukując informacji w sieci na interesujące nas tematy, czy nurtujące nas pytania, możemy natknąć się na materiały, które mogą nam zaszkodzić. Mogą to być strony, filmy, reklamy czy aplikacje, które są bezwartościowe, nieprzeznaczone dla dzieci. Do takich treści należy podchodzić ostrożnie, nie można wierzyć we wszystko, co znajduje się w sieci. W takiej sytuacji warto też zgłosić się do osób dorosłych. Wspólnie z nimi będziecie mogli zastanowić się i zdecydować, z jakich miejsc w sieci powinniście korzystać, a które omijać. Kiedy korzystając z sieci poczujecie się dziwnie, nieswojo, powiedzcie o tym rodzicom lub zadzwońcie do Telefonu Zaufania 116 111.

ZASADA: NIE UFAJ OSOBOM POZNANYM W SIECI (7 MINUT)

Nauczyciel prezentuje dzieciom kolejną sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Następnie wyświetla trzecią kreskówkę.

Slajd 7 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Trzecia zasada bezpiecznego korzystania z internetu brzmi:

Nie ufaj osobom poznanym w sieci!

Nigdy nie można w 100% zaufać komuś poznanemu w sieci. Nie spotykaj się z osobami poznanymi w internecie. O propozycjach spotkania od internetowych znajomych informuj rodziców.

Slajd 8 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu” – emisja kreskówki

Po obejrzeniu kreskówki nauczyciel zadaje uczniom pytanie: *Dlaczego poznawanie nowych osób w sieci może być niebezpieczne?* Po zebraniu głosów uczniów, nauczyciel podsumowuje omawianą zasadę.

Pamiętajcie, że poznając nowe osoby w sieci trzeba zachować szczególną ostrożność. Nigdy nie możecie mieć pewności, kim naprawdę jest osoba, którą poznaliście w sieci i jakie ma wobec Was zamiary. Jeśli osoba poznana w internecie zacznie Wam zadawać krępujące pytania lub zaproponuje Wam spotkanie, koniecznie powiedzcie o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.

ZASADA: SZANUJ INNYCH W SIECI (7 MINUT)

Nauczyciel omawia z dziećmi czwartą zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Następnie wyświetla kreskówkę.

Slajd 9 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Czwarta zasada bezpiecznego korzystania z internetu brzmi:

Szanuj innych w sieci!

Pamiętaj, by traktować innych z szacunkiem. Swoje zdanie wyrażaj, nie obrażając nikogo. Nie reaguj agresją na agresję.

Slajd 10 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu” – emisja kreskówki

Po emisji kreskówki nauczyciel rozpoczyna z uczniami rozmowę na temat hejtu i mowy nienawiści w sieci. Zadaje uczniom pytanie, jak ich zdaniem, należy reagować na hejt. Po wysłuchaniu odpowiedzi, podsumowuje omawianą zasadę bezpiecznego korzystania z sieci.

Należy pamiętać, że jeśli chce się być dobrze traktowanym, tak samo należy traktować innych. Podobnie jak w domu, szkole, tak i w internecie panują te same zasady kulturalnego zachowania wobec innych. Pamiętajcie, że każdy hejt możecie zgłosić korzystając z opcji dostępnych w danym serwisie społecznościowym czy na forum.

ZASADA: KORZYSTAJ Z UMIAREM Z INTERNETU (7 MINUT)

Nauczyciel omawia ostatnią zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Następnie wyświetla kreskówkę.

Slajd 11 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Ostatnia zasada bezpiecznego korzystania z internetu brzmi:

Korzystaj z umiarem z internetu!

Zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić Twojemu zdrowiu i pogorszyć kontakty ze znajomymi.

Slajd 12 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu” – emisja kreskówki

Po emisji kreskówki nauczyciel zaprasza uczniów do burzy mózgów na temat: Co można robić w wolnym czasie, poza korzystaniem z internetu? Nauczyciel wysłuchuje odpowiedzi uczniów, a następnie podsumowuje omawianą zasadę.

Spędzanie dużej ilości czasu w internecie może wywołać bóle głowy czy popsuć wzrok. Możecie przestać mieć czas dla znajomych i na wypełnianie obowiązków domowych, co może negatywnie wpłynąć na relację z rodzicami. Korzystajcie z internetu z umiarem i pamiętajcie także o aktywnościach poza siecią.

ĆWICZENIE 2 (20 MINUT)

Nauczyciel dzieli uczniów na pięć zespołów i wprowadza dzieci w zasady ćwiczenia. Rozdaje potrzebne materiały do realizacji zadania (papier, gazety, kleje, nożyczki). Przygotowuje karteczki z wypisanymi pięcioma zasadami bezpiecznego korzystania z internetu (jedna zasada na jednej karteczce), które posłużą do losowania zasad dla poszczególnych grup.

Slajd 13 prezentacji „Sieciaki.pl – zasady bezpiecznego korzystania z internetu”

Przed Wami zadanie w grupach. Za moment podzielę Was na pięć zespołów. Każdy zespół wylosuje jedną karteczkę, na której widnieje treść sieciakowej zasady bezpiecznego korzystania z sieci. Zadaniem każdej z grup jest przygotowanie plakatu informacyjnego, graficznie przedstawiającego wylosowaną zasadę. Ważne, aby w pracę nad plakatem włączyły się wszystkie osoby z każdej z grup. Dzięki współpracy z pewnością uda Wam się stworzyć ciekawe plakaty. Do wykorzystania macie przygotowane przeze mnie materiały. Na koniec ćwiczenia, kiedy plakaty będą już gotowe, poproszę reprezentantów zespołów o zaprezentowanie i omówienie swoich prac na forum grupy.

W czasie realizacji ćwiczenia nauczyciel obserwuje pracę uczniów. W razie potrzeby odpowiada na pytania, wyjaśnia niejasności.

PREZENTACJA PRAC UCZNIÓW (10 MINUT)

Nauczyciel zaprasza reprezentantów poszczególnych zespołów do zaprezentowania plakatów przed resztą klasy.

Zapraszam teraz pięciu reprezentantów, którzy zaprezentują i omówią plakat wykonany ze swoim zespołem.

PODSUMOWANIE I PRACA DOMOWA (5 MINUT)

Nauczyciel podsumowuje informacje przekazane w czasie zajęć. Zaprasza uczniów do poszerzenia wiedzy, przy wykorzystaniu serwisu edukacyjnego www.sieciaki.pl.

Rozmawialiśmy dziś o tym, że internet daje nam mnóstwo możliwości. Niestety w sieci można napotkać wiele niebezpiecznych sytuacji. Tym bardziej jesteśmy narażeni na internetowe problemy, im mniej mamy wiedzy o tym, jakie zasady panują w sieci i jak bezpiecznie i rozważnie korzystać z internetu. Poznaliście dziś pięć zasad. Są to bardzo podstawowe zasady, których przestrzeganie jest konieczne, by czuć się w sieci bezpiecznie. Ważne, abyście je zapamiętali i stosowali.

Waszą indywidualną pracą domową będzie zarejestrowanie się w serwisie www.sieciaki.pl i realizacja kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Jest to kurs składający się z 15 części, w którym przygotowano dla Was gry, filmy, kreskówki, piosenki, a także specjalne wyzwania, którym będziecie musieli sprostać. Po zakończeniu kursu przynieście na lekcję wydrukowany dyplom, który otrzymacie na koniec kursu.

Waszym drugim zadaniem będzie praca w zespołach, w których pracowaliście na dzisiejszych zajęciach. Otóż każdy zespół ma za zadanie przygotować scenkę na temat wylosowanej przez siebie sieciakowej zasady bezpieczeństwa. Scenki będziecie prezentować na kolejnej lekcji.

